KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0912-7LEK-C-P ; 0912-7LEK-C 5.1-P

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Pediatria

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Pediatrics

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	Dr n. med. Barbara Szczepańska
1.6. Kontakt	barbara.szczepanska@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu modułów : nauki morfologiczne i naukowe podstawy medycyny

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Wykłady -Pomieszczenia dydaktyczne Uczelni, w trybie on-line na platformie TEAMS; Ćwiczenia-pomieszczenia dydaktyczne Uczelni lub sala konferencyjna Kliniki Chirurgii Dziecięcej ŚCP, w trybie on-line na platformie TEAMS; ćwiczenia praktyczne - Oddziały Świętokrzyskiego Centrum Pediatrii (I i II Klinika Pediatrii)
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Wykłady są obowiązkowe zgodnie z rozdziałem III, §7, ust. 3, pkt. 2 Regulaminu Studiów UJK Wykłady i ćwiczenia - zaliczenie z oceną uwzględniającą: umiejętności studenta, obecność na zajęciach, oceny z kolokwiów cząstkowych Egzamin końcowy – praktyczny, pisemny w formie testu oraz ustny na VI Roku Studiów
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: prezentacje multimedialne Ćwiczenia: prezentacje multimedialne Ćwiczenia praktyczne: przy łóżku chorego
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Kawalec W, Grenda R, Kulus M. Pediatria. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2024, t. 1-2. 2. Dobrzańska A, Obrycki Ł, Socha P. Pediatria w praktyce lekarza POZ. Media-Press Sp. z o.o., wyd. I, Warszawa 2023.
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1.Obuchowicz A. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Wydawnictwo Naukowe PWN S.A. Warszawa 2025 2. Albrecht P. Pediatria – poradnik kliniczny. wyd. II polskie, Elsevier, 2021.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

C1. Zdobycie podstawowej wiedzy dotyczącej rozwoju, żywienia, odrębności morfologiczno-fizjologicznych poszczególnych narządów i układów w okresach rozwojowych dziecka.

C2. Opanowanie podstaw teoretycznych w zakresie diagnostyki i terapii chorób w pediatrii oraz objawów wtórnych.

Ćwiczenia:

C1. Opanowanie podstaw teoretycznych oraz umiejętności praktycznych w zakresie diagnostyki i terapii chorób w pediatrii.

C2. Zapoznanie się z odrębnościami chorób u dzieci w stosunku do chorób dorosłych.

C3. Opanowanie podstaw interpretacji badań dodatkowych u dzieci.

C4. Rozwijanie umiejętności analizy przypadków klinicznych wraz z zasadami rozpoznania wstępnego, diagnostyką różnicową, planowanym leczeniem i rokowaniem.

C5. Kształtowanie postaw: społecznych w relacjach lekarz – pacjent, lekarz – zespół terapeutyczny; etycznych zgodnie z zasadami etyki ; zgodnych z regulacjami prawnymi.

Ćwiczenia praktyczne:

C1. Kształtowanie praktycznych umiejętności związanych ze specyfiką i odrębnościami patofizjologii i kliniki przebiegu schorzeń u dzieci i młodzieży.

C2. Opanowanie umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego od pacjenta w wieku rozwojowym i/lub opiekunów.

C3. Opanowanie techniki badania fizykalnego pacjenta w wieku rozwojowym.

C4. Zdobycie umiejętności wykonywania podstawowych procedur i zabiegów medycznych wymaganych w poszczególnych semestrach.

4.2.Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Semestr 5

Wykłady

1. Rozwój fizyczny oraz motoryczny dzieci i młodzieży, omówienie poszczególnych etapów rozwoju dziecka wraz z przykładem nieprawidłowości.
2. Rozwój psychiczny dziecka.
3. Badania diagnostyczne w pediatrii.
4. Ocena noworodka po urodzeniu. Skale oceny dojrzałości. Badanie fizykalne noworodka.
5. Wcześniactwo i mała masa urodzeniowa. Żółtaczki okresu noworodkowego.
6. Stany zagrożenia życia u dzieci i zasady postępowania w tych stanach.
7. Zespół dziecka maltretowanego. Wykorzystywanie seksualne.

Ćwiczenia

1. Wywiad i badanie pediatryczne. Ocena stanu ogólnego. Szczegółowe omówienie badania przedmiotowego wraz z semiotyką schorzeń poszczególnych układów.
2. Ocena rozwoju, siatki centylowe.
3. Opieka nad dzieckiem w różnych grupach wiekowych, badania bilansowe, ocena stopnia zaawansowania dojrzewania płciowego.
4. Badania przesiewowe u dzieci.
5. Zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, w tym karmienia naturalnego. Stosowane metody oceny stanu odżywienia.
6. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dzieci.
7. Resuscytacja noworodka.

8. Wady wrodzone.

Moduł komunikacja medyczna:

Wzorce etyczne w procesie planowania i przeprowadzania procesu terapeutycznego, metody porozumiewania się z pacjentem adekwatnie do sytuacji, z uwzględnieniem pytań otwartych, zamkniętych, parafrazy, klaryfikacji, podsumowań wewnętrznych i końcowych, sygnalizowania, aktywnego słuchania, stosowanie technik werbalnych i niewerbalnych. Dostosowywanie sposobu komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego, porozumiewanie się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Opisywanie i krytyczna ocena własnych zachowań oraz sposobów komunikowania się. Rozpoznawanie i analizowanie sytuacji trudnych podczas komunikacji, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny. Nawiązywanie kontaktu z pacjentem i osobą towarzyszącą pacjentowi w celu budowania właściwej relacji (np. Model 4 nawyków – 4 Habits Model: Zainwestuj w początek (Invest in the beginning), Wykaż empatię (Demonstrate empathy), Rozpoznaj perspektywę pacjenta (Elicit the patient's perspective), Zainwestuj w koniec (Invest in the end)).

Ćwiczenia praktyczne

1. Wykonywanie pomiarów morfometrycznych.
2. Przeprowadzanie wywiadu lekarskiego z dzieckiem i jego rodziną.
3. Przeprowadzanie badania fizykalnego dziecka w każdym wieku.
4. Zestawianie pomiarów antropometrycznych z danymi na siatkach centylowych.
5. Ocenianie stopnia zaawansowania dojrzewania płciowego.
6. Przeprowadzanie badań bilansowych.
7. Stosowanie się do zasad aseptyki i antyseptyki.
8. Wykonywanie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i innych czynności ratunkowych oraz udzielanie pierwszej pomocy.
9. Wykonywanie podstawowych procedur i zabiegów medycznych :

pomiar temperatury ciała (powierzchownej oraz głębokiej), pomiar tętna,
nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego,
monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora,
pulsoksymetria,
wprowadzenie rurki ustno-gardłowej,
wstrzyknięcia dożylne, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych,
pobieranie obwodowej krwi żylnej, pobieranie krwi na posiew, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włośniczkowej,
pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry,
cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę,
standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca,
proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi;

Semestr 7

Wykłady:

1. Dziecięce choroby wirusowe
2. Dziecięce choroby bakteryjne.
3. Symptomatologia chorób zakaźnych u dzieci, wysypki, limfadenopatia, stany gorączkowe.
4. Choroby monogenowe i aberracje chromosomowe. Czynniki genetyczne w etiopatogenezie chorób, diagnostyka.
5. Choroby nerwowo-skórne.
6. Choroby tarczycy, Cukrzyca, Otyłość i zespół metaboliczny.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)
1. TORCH i zakażenia wrodzone.
2. Kamienie milowe rozwoju psychosomatycznego.

Ćwiczenia:
1. Profilaktyka chorób zakaźnych, Organizacja szczepień ochronnych u dzieci, wskazania, przeciwwskazania, NOP.
2. Posocznica i neuroinfekcje u dzieci.
3. Dziecięce choroby pasożytnicze.
4. Gorączka reumatyczna, twardzina, układowe zapalenia naczyń.
5. Zaburzenia wzrastania.
6. Choroby kory i rdzenia nadnerczy. Zaburzenia dojrzewania i różnicowania płci.

Ćwiczenia praktyczne:
1. Wykorzystywanie umiejętności z zakresu ćwiczeń praktycznych uzyskanych w poprzednich semestrach.
2. Wykonywanie pomiarów morfometrycznych, analizowanie morfogramu i zapisywanie kariotypów chorób.
3. Kwalifikowanie pacjentów do szczepień.
4. Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta.
4. Asysta przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:
1) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych,
2) nakłuciu lędźwiowym.

Semestr 8

Wykłady:
1. Symptomatologia i diagnostyka chorób układu krążenia u dzieci.
2. Wrodzone i nabyte wady serca. Niewydolność krążenia.
3. Młodzieńcze zapalenie stawów i spondyloartropatie.
4. Zaburzenia metabolizmu energetycznego, hiperlipidemie, choroby lizosomalne. Zaburzenia metabolizmu węglowodanów i aminokwasów.
5. Guzy lite u dzieci.
6. Bóle głowy, choroby demielinizacyjne, polineuropatie, choroby nerwowo-mięśniowe.

Ćwiczenia:
1. Choroby mięśnia sercowego,
2. Omdlenia u dzieci – różne przyczyny.
3. Zaburzenia rytmu serca. Nadciśnienie tętnicze.
5. Zakażenia układu moczowego. Kłębuszkowe zapalenia nerek.
6. Tubulopatie. Kamica układu moczowego. Ostra i przewlekła niewydolność nerek.
7. Drgawki gorączkowe. Padaczka objawy i postępowanie. Zespoły padaczkowe u dzieci.

Mózgowe porażenie dziecięce.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Badania diagnostyczne w chorobach układu moczowego. Symptomatologia i badania diagnostyczne chorób OUN.
2. Sytuacje nagłe w gastroenterologii.
3. Zmiany w krążeniu po urodzeniu i nadciśnienie płucne.

Ćwiczenia praktyczne:

1. Wykorzystywanie umiejętności z zakresu ćwiczeń praktycznych uzyskanych w poprzednich semestrach.
2. Asystowanie przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:

1) nakłuciu worka osierdziowego.

Semestr 9

Wykłady:

1. Bóle brzucha i zaburzenia czynnościowe. Ostre i przewlekłe biegunki u dzieci.
2. Symptomatologia i diagnostyka chorób układu pokarmowego. Zapalne choroby dolnego odcinka przewodu pok.
3. Niedokrwistość. Zaburzenia krzepnięcia i małopłytkowość.
4. Mechanizmy chorób alergicznych. Dziecięce choroby o podłożu alergicznym.
5. Symptomatologia i diagnostyka chorób płuc.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Białaczki u dzieci.

Ćwiczenia:

1. Celiakia i inne enteropatie. Refluks żołądkowo-przełykowy.
2. Zaparcie i zaburzenia pasażu jelitowego. Leczenie żywieniowe, diety eliminacyjne.
3. Astma oskrzelowa. Anafilaksja u dzieci, przyczyny i postępowanie.
4. Mukowiscydoza. Choroby przewlekłe układu oddechowego.

Ćwiczenia praktyczne:

1. Wykorzystywanie umiejętności z zakresu ćwiczeń praktycznych uzyskanych w poprzednich semestrach.
2. Wykonywanie badania spirometrycznego, leczenia tlenem, wentylacji wspomaganej i zastępczej
3. Asystowanie przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:

1) drenażu jamy opłucnowej,
2) nakłuciu jamy otrzewnowej,
3) testach naskórkowych,
4) próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretować ich wyniki.

Semestr 10

Wykłady:

1. Choroby wątroby i trzustki.
2. Neutropenia, lymphadenopatia, splenomegalia, stany gorączkowe.
3. Zaburzenia odporności u dzieci.
4. Zapalenia płuc.
5. Zaburzenia psychiatryczne u dzieci, autyzm, nadpobudliwość, zaburzenia zachowania i nastroju. Zaburzenia odżywiania: jadłowstręt psychiczny, żarłoczność , zaburzenia karmienia.

Ćwiczenia:

1. Chłoniaki u dzieci.

2. Zapalenie nosa i zatok przynosowych.

3. Zapalenie uszu, niedosłuch. Zapalenie krtani i gardła.

4. Diagnostyka prenatalna. Przeszczepienia narządów u dzieci.
Zaburzenia gospodarki wapniowo-fosforanowej.

Ćwiczenia praktyczne:

1. Wykorzystywanie umiejętności z zakresu ćwiczeń praktycznych uzyskanych w poprzednich semestrach.

2. Asystowanie przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:

1) biopsji cienkoigłowej,

4.2. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
	w zakresie WIEDZY, zna i rozumie:	
W01	zasady karmienia naturalnego, żywienia dziecka zdrowego i zapobiegania otyłości oraz modyfikacje żywieniowe wynikające z chorób;	E.W1.
W02	zasady profilaktyki chorób występujących u dzieci, w tym badania przesiewowe, badania bilansowe i szczepienia ochronne;	E.W2.
W03	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci oraz ich powikłań: 1) krzywicy, tężyczki, zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej; 2) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, nadciśnienia płucnego, omdleń; 3) chorób układu oddechowego oraz alergii, w tym wad wrodzonych układu oddechowego, rozstrzeni oskrzeli, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, atopowego zapalenia skóry, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioworuchowego; 4) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności; 5) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz, chorób wątroby, alergii pokarmowych, wad wrodzonych przewodu pokarmowego; 6) ostrego uszkodzenia nerek, przewlekłej choroby nerek, zakażeń układu moczowego, zaburzeń oddawania moczu, wad wrodzonych układu moczowego, choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej, kamicy nerkowej, chorób kłębuszkównerkowych, chorób cewkowo-śródmiąższowych (tubulopatie, kwasice cewkowe), chorób nerek genetycznie uwarunkowanych, nadciśnienia nerkopochodnego; 7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania, zaburzeń funkcji gonad;	E.W3.

	8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, drgawek, padaczki; 9) najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego; 10) układowych chorób tkanki łącznej, w tym młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego układowego, zapalenia skórno-mięśniowego, układowych zapaleń naczyń, oraz innych przyczyn bólów kostno-stawowych (niezapalnych, infekcyjnych i reaktywnych zapaleń stawów oraz spondyloartropatii młodzieńczych);	
W04	zagadnienia dziecka maltretowanego i dziecka wykorzystywanego seksualnie oraz zasady interwencji w przypadku takich pacjentów;	E.W4.
W05	zagadnienia upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania, psychoz, uzależnień, zaburzeń ze spektrum autyzmu, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;	E.W5.
W06	specyfikę zaburzeń psychicznych i ich leczenia u dzieci, w tym nastoletnich, oraz osób starszych;	E.W20.
W07	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach uwarunkowanych genetycznie u dzieci i dorosłych;	E.W36.
W08	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach w praktyce lekarza rodzinnego;	E.W37.
W09	najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci i dorosłych oraz zasady postępowania w tych stanach, w szczególności w: 1) sepsie; 2) wstrząsie; 3) krwotokach; 4) zaburzeniach wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych; 5) zatruciach; 6) oparzeniach, hipo- i hipertermii; 7) innych ostrych stanach pochodzenia: a) sercowo-naczyniowego, b) oddechowego, c) neurologicznego, d) nerkowego, e) onkologicznego i hematologicznego, f) diabetologicznego i endokrynologicznego, g) psychiatrycznego, h) okulistycznego, i) laryngologicznego, j) ginekologicznego, położniczego i urologicznego;	F.W10.

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI, potrafi:

U01	określić ryzyko genetyczne w oparciu o rodowód i wynik badania genetycznego w przypadku aberracji chromosomowych, rearanżacji genomowych, chorób jednogenowych i wieloczynnikowych;	C.U4.
U02	zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	E.U2.
U03	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – Symptoms (objawy), A – Allergies (alergie), M – Medications (leki), P – Past medical history (przebyte choroby/przeszłość medyczna), L – Last	E.U3.

	meal (ostatni posiłek), E – Events prior to injury/illness (zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem));	
U04	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dziecka od okresu noworodkowego do młodzieńczego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie: 1) ogólnopediatryczne; 2) neurologiczne; 3) układu mięśniowo-szkieletowego; 4) okulistyczne; 5) otolaryngologiczne;	E.U6.
U05	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta oraz ocenić jego stan psychiczny;	E.U7.
U06	przeprowadzać badania bilansowe, w tym zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia tętniczego krwi z danymi na siatkach centylowych oraz oceniać stopień zaawansowania dojrzewania;	E.U8.
U07	rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dzieci, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak: 1) gorączka; 2) kaszel i odkrztuszanie; 3) duszność; 4) wydzielina z nosa i ucha; 5) zaburzenia oddawania moczu; 6) wysypka; 7) niedokrwistość; 8) zaburzenia odżywiania; 9) zaburzenia wzrastania; 10) drgawki i zaburzenia świadomości; 11) kołatanie serca; 12) omdlenie; 13) bóle kostno-stawowe; 14) obrzęki; 15) limfadenopatia; 16) ból brzucha; 17) zaparcie i biegunka; 18) obecność krwi w stolcu; 19) odwodnienie; 20) żółtaczka; 21) sinica; 22) ból głowy; 23) zespół czerwonego oka;	E.U10.
U08	rozpoznawać objawy ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz problemowego używania innych substancji psychoaktywnych, objawy uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i proponować prawidłowe postępowanie terapeutyczne oraz medyczne;	E.U11.
U09	rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;	E.U12.
U10	kwalifikować pacjenta do szczepień ochronnych;	E.U13.
U11	wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym: 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno,	E.U14.

	ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru; 2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta; 3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego; 4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych; 5) bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych; 6) dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku; 7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych; 8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włośniczkowej; 9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych; P7U_U P7S_UW 10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny; 11) założenie zgłębnika żołądkowego; 12) wlewkę doodbytniczą; 13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik; 14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną; 15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru; 16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy; 17) tamponadę przednią nosa; 18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (Focussed Assessment with Sonography in Trauma) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;	
U12	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	E.U15.
U13	stwierdzić zgon pacjenta;	E.U16.
U14	prowadzić dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;	E.U18.
U15	prowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;	E.U21.
U16	zastosować racjonalną antybiotykoterapię w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	E.U22.
U17	zebrać wywiad z pacjentem w kierunku występowania myśli samobójczych, w przypadku gdy jest to uzasadnione;	E.U24.
U18	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami oraz odpowiednio je stosować;	E.U25.
U19	komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;	E.U27.
U20	identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;	E.U28.
U21	identyfikować możliwe wskaźniki wystąpienia przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zebrać wywiad w kierunku weryfikacji czy istnieje ryzyko, że pacjent doświadcza przemocy, sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej oraz wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”;	E.U29.
U22	stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;	E.U30.
U23	przyjąć, wyjaśnić i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w zespole;	E.U31.

U24	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;	E.U32.
U25	stosować następujące protokoły (np. w trakcie przekazywania opieki nad pacjentem, zlecania konsultacji pacjenta lub jej udzielania): 1) ATMIST (A (Age – wiek), T (Time of injury – czas powstania urazu), M (Mechanism of injury – mechanizm urazu), I (Injury suspected – podejrzewane skutki urazu), S (Symptoms/Signs – objawy), T (Treatment/Time – leczenie i czas dotarcia)); 2) RSVP/ISBAR (R (Reason – przyczyna, dlaczego), S (Story – historia pacjenta), V (Vital signs – parametry życiowe), P (Plan – plan dla pacjenta)/I (Introduction – wprowadzenie), S (Situation – sytuacja), B (Background – tło), A (Assessment – ocena), R (Recommendation – rekomendacja));	E.U34.
U26	prowadzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (Basic Life Support, BLS) u noworodków i dzieci zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	F.U9.
U27	prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u noworodków (Newborn Life Support, NLS) i dzieci (Pediatric Advanced Life Support, PALS) zgodnie z wytycznymi ERC;	F.U10.

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH, jest gotów do:

K01	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.S1.
K02	kierowania się dobrem pacjenta;	K.S2.
K03	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.S3.
K04	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.S4.
K05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K.S5.
K06	propagowania zachowań prozdrowotnych;	K.S6.
K07	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	K.S7.
K08	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	K.S8.
K09	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K.S9.
K10	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	K.S10.
K11	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	K.S11.

4.3. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Egzamin ustny/ pisemny/ praktyczny/ inny (jaki?)*	Kolokwium*	Projekt*	Aktywność na zajęciach*	Praca własna*	Praca w grupie*	Inne (jakie?)* test - stosowany w e-learningu

Forma zajęć

1: / 2:	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	CP	W	C	CP	W	C	CP	W	C	...
W01-W09	+				+			+			+			+	+				+	+	
U01-U27					+			+				+		+	+			+	+	+	
K01-K11					+						+			+	+	+					

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się

4.4. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁAD (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%- 68%**
3,5	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69%-76%**
4,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-84%**
4,5	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85%-92%**
5,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93%-100%**

Forma zajęć:

ĆWICZENIA (C) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%- 68%**
3,5	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69%- 76%**
4,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%- 84%**
4,5	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85%- 92%**
5,0	**wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93%- 100%**

Forma zajęć:

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	Student opanował podstawowe umiejętności , ale wymaga stałego nadzoru i pytań naprowadzających Nauczyciela, **Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem i jego Opiekunem**
3,5	Student potrafi przeprowadzić samodzielnie wywiad, ale w trakcie badania przedmiotowego wymaga naprowadzania przez Nauczyciela. Samodzielnie rozwiązuje podstawowe zadania diagnostyczne i terapeutyczne, Potrafi zróżnicować podstawowe jednostki kliniczne, Przy wykonywaniu umiejętności praktycznych wymaga pomocy Nauczyciela. **Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem i jego Opiekunem.**
4,0	Student potrafi przeprowadzić samodzielnie wywiad i badanie przedmiotowe wraz z dokładnym opisem stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązuje podstawowe zadania diagnostyczne i terapeutyczne, Różnicuje podstawowe jednostki kliniczne, Samodzielne wykonuje umiejętności praktyczne. **Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem, jego Opiekunem i Personelem.**
4,5	Student potrafi przeprowadzić samodzielnie wywiad i badanie przedmiotowe wraz z dokładnym opisem stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązuje podstawowe i złożone zadania diagnostyczne i terapeutyczne, Różnicuje jednostki kliniczne, Samodzielnie wykonuje umiejętności praktyczne. **Prezentuje prawidłową postawę etyczną w relacjach z pacjentem, jego Opiekunem i Personelem.**
5,0	Student potrafi przeprowadzić samodzielnie wywiad i badanie przedmiotowe wraz z dokładnym opisem stanu somatycznego, Samodzielne rozwiązuje złożone i trudne zadania diagnostyczne i terapeutyczne. Różnicuje jednostki kliniczne. Samodzielnie wykonuje umiejętności praktyczne. Prezentuje nienaganną postawę etyczną w relacjach z pacjentem, jego Opiekunem i Personelem. **Prezentuje nienaganną kulturę kliniczną i umiejętności pracy zespołowej.**

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne	Obciążenie studenta: studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	**260**	**260**
Udział w wykładach*	75	75
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	163	163
Inne (należy wskazać jakie? np. zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) *	22	22
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	**140**	**140**
Przygotowanie do wykładu*	80	80
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	60	60
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	**400**	**400**
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	**16**	**16**

***niepotrzebne usunąć**

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....